

FELELŐSÉGTAN

Előfizetési árak:

Helyben:		Vidéken:	
1 óra	1 K.	1 óra	1.50 K.
1 évre	3 K.	1 évre	4.50 K.
1 évre	6 K.	1 évre	9.- K.
1 évre	12 K.	1 évre	18.- K.

Megjelenik minden hétfőnap este 8 órakor.

Garanzáltság és kiadói hivatal:

Szent István-tér 1.

TELEFON 202.

Egyes szám: 4 fillér.

Hirdetés díjazásáért szerint.

Felelős szerkesztő és lapfőigazgató: Szarany Lajos.

A tavasz AZ OROSZ FORRADALOM

Wilson hatalmi öröngése. — Börtönben a hatalmas cár.

megindulásával úgy nézzük ezt a véres, pusztító háborút, mintha csak most kezdenénk. Ném is merünk visszanezni, mert a győzelmek és dicsőségek ragyogása mellett sötét árnyként húzódik meg a fájdalmas pusztulás. Előrevetjük tekintetünket, a múlt már nem érdek, az máig temető, a jövőre irányul minden figyelmünk. A levegőben van, mindnyájan magunkba szívjuk, mindnyájan arról beszélünk, határozott bizottsággal, mintha csak bepillantánánk a jövőbe, az elkövetkezendő eseményekbe: mindnyájan érezzük, hogy most egy új élet, egy új háború kezdődik, amely véget vet a bizonytalanságnak és befejezi a nagy munkát.

A föld, amely álmosan terpeszkedett a fagyos hótakaró alatt, most új életre kelt a napfénytől, és várja, lesi, nint az ünnepre ébredt gyermek, hogy megfésüljék, rendbehozzák, hogy új ruhába öltözzön, hogy újra szép legyen, hogy örömet szerezzen a szomorúkodó nagy magyar családnak.

A hosszú téli álomból nemcsak a természet éled életre, de a háború is. Kezdődik majd a nagy munka, Pihent erővel, végsőig való kitartással, lelkesedéssel hozzákezdünk a munkához. Itthon és a fronton. Egyformán fontos mindennél a munka. Mert a háború ma már kipótt a régi ruhájából. A háború ma már nem az egymással szemben álló emberek számához ingadozik, hanem a munkához.

Az erő, a fölny azon a részen van, ahol erősebb és intenzívebb a munka. A földért folyik a harc, azért a földért, amelyen házunk, oththonunk, családnak van. Ezért van az, hogy minden munka között a legelső és legfontosabb a föld megművelése. A föld nemcsak hajlékát és oththont ad, hanem erőt is ad az élethez. Ezért kell megművelnünk, megmunkálnunk minden talpalattnyi földet.

A cári családot — mint jeleztük már, — a Péter Pál erődbe vitték. A Finn és Svédországon át érkezett táviratok szerint Miklós cárt, a cárnét és Mária Pavlovna nagyhercegnőt, (az utóbbit nemrégien azért a levélért tartóztatták le, amit fiához, Boris nagyherceghez intézett), a Péter Pál erődbe szállították. A Péter-Pál erőd volt az a legszigorubb börtön, ahová több mint száz év óta a cárok politikai foglyokat csukattak gyilkos és sorvasztó cellákba. Bizonyára senki sem hitte volna, hogy valamikor még eleven cár ide jut. Bármily nagyok is lehettek II. Miklós politikai vétel, emberi tragikumai mélys szíven út mindenkit, aki a pillanat szenvedélyén túl tud gondolkodni. Ha a svéd forradalmából érkezett hír igaz, akkor ezért elsősorban azt az angol katonai bizottságot terheli felelősség, amely eddig Carszkoje Szelóban tartózkodott azért, hogy a cár és a cárné életbiztonsága felől kezekedjék és a cári párt és a gyermekeit alkalmas időben Angliába szállítsa. Ha a letartóztatás igaz, akkor ez ugyancsak lovat fog adni az ellenforradalmi parasztság alá.

Amerika a háborúért.

Az amerikai képviselőház ma délelőtt tíz órakor kezdte

meg a háborús kormányjavaslat tárgyalását, és az megszákítás nélkül fog tartani mindaddig amíg a javaslatot el nem fogadják.

Wilson öröngése a hadüzeneti szövegben.

Wilson üzenete meglepő és vakmerő kitételeket tartalmaz, amelyek Németország belkormányzatába való olyan példátlan beavatkozást jelentenek, amilyent eddig még háborús felek sem engedtek meg maguknak egymással szemben. A német államforma ellen izgat és dörog Wilson. Természetes, hogy hatalmas visszhangja van szavának az európai angol sajtóban. Hogy képet kaphassunk arról, milyen hangon írt a londoni sajtó, itt közöljük a Daily Mail cikkének címét: „A Hohen zollernek nincs béke!” Szó val Anglia nem akar megbékülni Németországgal addig, amíg az Vilmos császár uralkodása alatt egységes birodalmat képez.

Harcéri események.

Világos látási viszonyok mellett általában élénkebb a tüzéségi és repülőtevékenység mint a legutóbbi napokban. Messze hordó ágyúink jó hatással löttek Cormonsból keletre diszszemlére kivonult csapatokat.

Városfejlesztő bizottság.

Miért van rá szükség ?

Veszprém város agilis képviselője, Óváry Ferenc városfejlesztő bizottság megszervezését sürgeti s mindjárt a programot is megjelöli, amelyet a városfejlesztő bizottság megvalósítani törekednék. Ez ügyes ideát ismertették, rámutatunk annak fontosságára és szükségességére. És a veszprémi indítvány kapcsán annak az óhajnak adunk kifejezést, hogy vajha náánk is alakítanának ily városfejlesztő bizottságot.

Írásunknak visszhangja adta magát az csodálkozásának a kifejezést, hogy mi városfejlesztő bizottságról álmodozunk,

mikor már nekünk régesrég van városfejlesztő programunk. Erről a programról évekket ezelőtt beszélt a polgármesterünk sőt maga Óváry is fölünk kérte a programot. Mindenek előtt leszögezzük, hogy azt a programot nem felejtettük el, továbbá semmi kétségünk nincs az íránt, hogy Veszprém is fölünk kért ideát. Mi azonban nem programhiánnyról beszélünk, hanem szervezetről, amely ezt a programot keresztülvinni iparkodik. Mert ugyebár kevés reális értéke van a nagy gondolatoknak, ha hiányzanak emberek, akik megvalósítják.

A polgármestereknek meg van a maga városfejlesztő programja, de nagyon természetesen ahhoz rajta kívül még másokra is szükség van, akik áloposan tanulmányozzák a terveket, a megvalósítandó kérdéseket, akik mint hozzáértők-töviről hegyről megtárgyalnak mindent. Ha ugyanis a város különböző szakembereiből egy bizottság alakul, az csak jobban, könnyebben és célszerűbben tud programokat valósággá tenni, mintha csak egy ideálisan gondolkozó ember vallja azokat, aki egyéb rengeteg dolga mellett fizikailag képtelen valamennyinek keresztülvitelére. Azt csak könnyű belátni, hogy egy város fejlesztése célszerűbben, jobban történik, ha szakemberek bizottsága azt meghátúyavoti. Ha egy nagyszűren és szakszűren kidolgozott keretbe illesztenek bele mindenemü haladást, amit a város elér.

Vegyünk például egy esetet. Háboru előtti épen hatalmas új városház építésének tervével foglalkoztunk. Sok vita hozzászólas történt annak eldöntésénél, hogy tulajdonképen hol is építsük fel az új városházat. Az új városház helyének meghatározása ugyebár elsőrendű kérdés a város további haladására néve. Vagyis egy kell megválasztanunk a helyet, hogy az ötven év múlva is a város szíve legyen, hogy annak környéke alkalmas legyen a megfelelő, modern haladásra stb. Mennyivel könnyebben történik egy ilyen nagyfontosságú kérdés megoldása, ha van nekünk szakemberekből álló szervünk, amelynek meg van a jövő plasztikus képe s annak keretében tudja legjobban és leghelyesebben beilleszteni a megvalósításra megérett terveket. És ez nemcsak nagy dolgokra áll, hanem még a kisebbekre is. Még egy utca újjászervezésével is hasznát vehetjük. Nem fordulhatna elő például az az eset, hogy egy hatalmas utca front újáépítésénél tiszerez görbevonulat kapunk. Vagy mikor egy üzemet építünk, annak méreteit szükségösen megzabott numerus clausushoz kötjük és nem gondolunk legalább is tisztendővel előbbre. És így tovább.

Egyszóval mi idővs hatását és szíkaegységét látjuk a városfejlesztő bizottságnak, amelyben a különböző szakemberek olyan képviselői foglalnak helyet, akik ideális gondolkodással birva, nem sajnálják az időt és fáradságot a város ügyeinek intézésénél. És különösen most

látjuk ennek az intézménynek nagyfontosságát.

Székesfehérvár a háború után, csaknem bizonyossággal állítható, nagy és nem várt haladásnak lesz részese. Nagyobb intézmények létesülnek úgy polgári, mint katonai téren. Ennek kapcsán természetszerűleg a városnak is különböző haladásokat kell tennie. Nagy lesz a forgalmunk, előbb-utóbb létesítünk kell valami utcai közlekedést, villamosvasutat vagy autójáratokat. Munkástelep megalkotása szintén komoly programnak tartható. A várható nagy idegen forgalom új szállodák építését teheti szükségessé. Esetleges nagyobb katonai intézmény létesülésével más ipari üzem is helyet kérhet a város falain belül és így tovább. Nem szükséges akkor nekünk ez a bizottság, amely meghányajveti szakszerűen, hogy mint készülődjünk fel mind a megvalósulható tervekre? Miket alkossunk meg közéleti üzemmel, amelyek a városnak kitűnő pénzforszási lehetnek?

Mi tehát városfejlesztőbizottságról és annak fontosságáról beszélünk és nem programhiányról. Senki sem mondja azt, hogy nekünk nincs programunk. De hogy sincsen. Csak a program megvalósításához nincs még meg a program. Ezt célozná a városfejlesztő bizottság.

A felvetett ideák annyira közérdekű, hogy bizonyára többen hozzászólnak. Előre jelezzük, hogy készséggel vesszük, és helyt adunk valamennyinek. Több ember többet lát, más

más megvilágításban állítják be a dolgot. Mindez pedig csak a köz hasznára szolgál. Nem kritikáról van itt szó, ez most teljesen távol áll tőlünk, csupán

a veszprémi városfejlesztő bizottság-életre hívása kapcsán egy ideált dobunk a nyilvánosság elé. Tessék róla, ellene és mellette beszélni.

Hogyan védjük meg a baromfiállományt!

— A miniszter leirata Székesfehérvárhoz. —

A kereskedelmi miniszter leiratot intézett Székesfehérvár város polgármesteréhez és felhívja a figyelmét arra nézve, hogyan kell elkerülni a baromfi veszt.

A közéletmezés szempontjából igen fontos ma, hogy lehetőleg sok baromfit tudjunk tenyészteni és sok tojást termelni s ezekkel a marhák és sertések húst pótolhassuk. A többtermelésnek legfőbb akadályai a járványos baromfi betegségek, ezek közül pedig a legveszedelmesebb a baromfikolera.

Mitől támad a baromfikolera?

A baromfikolera vagy tyukkolera, baromfivész könnyen terjedő fertőző betegség, mely a tyukokra, gyöngytyukokra, libákra, kacsákra és galambokra egyaránt ragadós és többnyire elhullással végződik.

A betegség hirtelen lepi meg a baromfit, a betegek erősen elbágyadnak, nem esznek, felbor-

zolt tollakkal, leeresztett szárnyakkal tántorogva járnak vagy félrehúzódva, fejüket a szárnyuk alá dugva gubbasztanak; tárogatnak, néha hányanak és szomjúságuk fokozott.

A baromfikolera igen hevesen gutaütés módjára is lefolyhatik, de legtöbbször 1—3 napig elhúzódik. Az állománynak gyakran 80—90 százaléka is elhull.

Igen ajánlatos, hogy idegei helyről való baromfit 6—8 napig elzárva figyeljük meg és ha csak egészségesnek bizonyult, bocsássuk szabadon az udvarra. A piacon vett levágott baromfi belső részeit nem tanácsos az udvarra kidobni s a baromfiakat megetetni, mert fertőzött állatból származhatnak. Házaló baromfikereskedőt és cigányt ne engedjünk az udvarra.

Ha a betegség már mutatkozik, vagy gyanakszunk rá, ezt a község előljáróságának azonnal jelentésként be. Az egészségeseknek látszó baromfiakat a

betegek és gyanusak közül gondosan válasszuk ki és ragálymentes helyre átvive gondozásukat olyan egyénre bizzuk, aki a betegekkel nem érintkezik. A betegeket és gyanusakat zárva kell tartani, de leghelyesebb leőlni és a hullákat elégetni vagy frissen oltott mésszel leöntve mélyen elásni. Hullákat a trágyadombra kidobni, fára felkötni, patakba, folyóba vagy a szomszédba dobni és cianidnak adni veszélyes, mert a hullák veszedelmes terjesztői a járványnak. Fertőzött udvarból egészséges baromfi is csak leölt állapotban vihető ki.

A beszenyezett udvart, ólakat és ketrecek tisztán kell tartani és naponta megtisztogatni.

Ha fertőzés fenyegeti a baromfiakat, vagy ha már megkezdődött és elhullás történt, jó sikerrel használható a védőoltás, és az sokszor megakasztja a járvány terjedését. Oltóanyag használati utasítással szerethető az Állami Oltóanyag Termelőtől (Budapest, Hungária-körút 244. sz.) a Mezőgazdák Szövetkezetétől (Budapest, V. Alkotmány-u. 29. szám) és a Laboratórium Védőoltóanyag Termelésére. R. T. től (Budapest, IX. Lónyai u. 18. b.)

— Bojtorján hajszesz korpásodás, hajhullás ellen; üvege 1 korona, 30 fillér. Kapható, Szűcs Róbert gyógyszerüzében.

TÁRCA.

Megnyugvás.

Soror Angelát kéri a főtisztelendő anya, lépett e szavakkal a kolostor kapusójára a zárdában beszélgető apácánövendékekhez...

— Azonnal megyek, — felelt a hívott, egy szelidarcu, ifjú novicius s letéve kezimunkáját a kópádra, gyors léptekkel siet föl a lépcsőn, a főnöknő szobája felé. Vajjon miért hívathat, — tépelődik menetközben, — nem hiszem, hogy látogatóm lenne, hiszen nekem nincsen senkim a világban.

A főnöknő ajtaja elé érve, halkán kopogtat azon s félénken dobogó szívvel lépi át a nehéz tölgyfaküszöböt, hátha valami hibát tett, — akaratlanul, öntudatlanul; — melyet csak a főnöknő éles szemei vettek észre.

Szerették mindnyájan a szigorú életű szerzetesnőt, kit bizalmuk és szeretetük helyezett mindnyájuk fölé, de szeretetükbe bizonyos félelem is vegyült, mert a mily kiristálytiszt életet ő élt, ugyanolyan követelt társaitól s egyetlen hibát sem hagyott dorgálás nélkül.

Az ifjabbak, a novíciusok irányában szelid elnézéssel volt, de a fölavatott apácákat a legcsekélyebb ferde cselekedetért is a legszigorúbban feddette.

Ő maga úgy élt, mint egy szent s azért társai magasan fölöttük

állónak tekintették, akinek elismerő, dicsérő szavát mindnyájan buzgón keresték.

Azért dobogott soror Angelának is a szive félénken, mert bármily erősen megieszítette is emlékező-tehetségét, semmi hibás tettet nem tudott magában fölfedezni s midőn a főnöknő jóságos s azért mégis oly szigorú szemei az ővéibe mélyedtek, kutatva fűrkszve sokáig félénken szólat meg:

— Hibáztam talán valami cselekedetemben?

A főnöknő nyájasan elmosolyodott, látván az ifju teremtes félénk remegését: végigsimogatta úde rozsás arcát s szeliden szolt.

— Nem gyermekem, meg vagyok önnel elégedve. Méltó a ruhára, melyet eddig viselt.

Angela boldogan pirult el, szive ujongott, hogy a főnöknő meg van vele elégedve de végső szavaira csodálkozva emelte föl a fejét.

— Főtisztelendő anyám, jól értettem-e, a mit modott? Én e ruhát az én Uram Krisztusom szent kegyelméből egész életemet át méltón akarom viselni.

— Jól értette, de álljon le ide mellém. Hosszu lesz, a mit önnek mondom s akkor megérti szavaimat, melyek mostan talán kissé homlyosok lelke előtt.

A főnöknő szeretettel nézett a mindinkább elcsodálkozó Angelára.

— Völegénye itt volt nálam. Csillapuljon, — tette hozzá jóságosan, megfogva Angela kezét, mert hevesen föl akart ugrani helyéből.

Aztán csendesen mondta.

— Kéri önt mitőlünk. Emegy-e kedves gyermekem?

— Nem, soha! — zokogott föl hangosan a leány. Az én boldogságom, üdvöm itt van, én nem térek soha többé vissza a világra.

— El ne hamarkodja a dolgot, kedvesem. Ön szerette a jegyesét s az is önt és még most is szereti igazabb, hatalmasabb, lánggal, mint azelőtt... Térjen vissza hozzá, boldogok lesznek szép szerelmükben.

— Nem, főtisztelendő anyám, nem! — kiáltott a leány s két kezébe temette arcát, mely benső indulatától, rózsás pirban égett.

Egy pillanatig csend támadt a szobában, hol csak az ifjú novicius heves lélegzete hallatszott. Aztán erőt veit indulatán, fölemelte könnyáztott arcát a főnöknő komoly, szelid arcára s halkán suttogá:

— Engedje meg főtisztelendő anyám, hogy beszéljek.

— Tegye kedves gyermekem, — felelt ez jóságosan, — nekem kötelességem volt mindezt elmondani, nehogy egykor jegyes, vagy talán ön is évek múlva engem vádolhasson.

— Soha, — rebegett Angela, — tiszta elhatározásból léptem e falak közé s nincsen oly erős csáb, mely el tudná hagyni velem e szent menedéket, hol Uram szerelme vár rám.

— Ön, főtisztelendő anyám, megengedte, hogy beszéljek; beszélni fogok, kérem, hallgasson meg.

Azt mondá, hogy volt jegyesem szerelme boldogítani fog a világban, melynek minden gyönyöréről, mulandóságáról lemondtam immár örökre.

Volt idő, midőn én is ezt hittem. S nem is olyan régen volt az.

Alig mult két éve, hogy jegyesem voltam annak a férfinak, ki mindenem volt a világban, apám anyám, testvérem. Hisz ő feleltette velem büs elhagyatottságomat, gyöngéd volt hozzám, szeretőt szive minden dobbanásával s én hálás voltam iránta e hatalmas, gyöngéd érzésért, mely édenre varázsolta életem kieltelenségét.

Az az idő, melyet az ő hűségében bizva éltem, egy édes, boldog álom volt; úgy űtaltem a mosolygó, derűlt mennyboltnak, mint egy gondtalan kis madár, mely könnyű szívvél csicsergi el imáját jóságos Alkotójának s nem érez a lét keservéből semmit.

Álmodtam — csalódtam! S azt hittem, e családós összezuza szivemet. Irva ébredtem, sirva hajtottam sirva fejem pihenésre, a szelid álom elkerülte pilláimat s én a sötétben is az a ragyogó, szivemet tüzként égető aranykarikát láttam, mely egykor ujjam ékesíté, mint hűsége s szerelme zálogát, — azután szoros volt ujjának ölelése s lehuzta róla, hogy az enyémét is megfossa minden ékességétől.

Elhagyott! Miért, mi oka volt rá — nem tudom! É csak azt a bénító iszonyu érzést éreztem a szivemben, mit a legdrágább lény halála okoz szívünknek; azt hittem

A kiskertek szétosztása.

Csaknem egészen megtelt a kath. legényegyesület nagyterme nagycsütörtökön este, amikor a kiskerteket osztotta ki a Székes fehérvári Hitelszövetkezet elnöksége. Most látszott meg igazán, hogy az üdvös eszme megvalósulása városszerzte milyen nagy érdeklődéssel járt. Nagy kár, hogy a városházán tartott első értekezleten elhangzott ígéret, amely szerint a város vezetősége közel 40 kat. holdat helyeztet kilátásba, még negyedrészeben sem vált valóra.

Már most könnyen elképzelhető, hogy ez a tény mennyi fejtörést okozott dr. Klauz György apátkanonoknak, a Hitelszövetkezet páratlanul ügybuzgó elnökének, amikor a sok sok jelentkező között a kevés földet szét kellett osztania.

A tornakert 15 parcellájára 30 jelentkező is volt, ugyancsak a Havranek-ker: 45 parcelláját százan is kérték. Sörsház utján kellett valahogy igazságot csinálni. Akadtak természetesen, akik családontan távoztak; de a szétosztók nem tehettek róla, hogy a legjobb akaratuk mellett sem adhattak mindenkinek legalább 200 m² területet.

Érthető, hogy mindenki iparkodott kiskertet szeretni, hiszen egy-egy parcella 2 K, 50 fillérbe, vagy legföljebb 4 koronába kerül.

A családokat megvizsgálatja az az ígéret, amellyel a város kilátásba helyezte, hogy

megőrülök szörnyű fájdalomban vagy megszakad szívem rettenetes gyötrelmében.

Nem élet volt az az én akkori életem, de maga a gyötör szenvedés! Minden szörnyű kínja az én lelkemet égette s én alélva, kimerülten vártam a halált, mely elémítaná örökre zokogó jajjaimat.

... Akkor a templomba mentem. Homályos, elhagyott fogadalmi kápolna volt, sűrű erdő lombjai közé rejtve. Ajtja éjjel-nappal tárva várta a bánkódót, hogy balzsamot csepegtessen szívébe. ... Odarogtam sirva én is az oltárhoz, az ajkamról nem az alázatos ima hangja, hanem a kétségbeeső jászó szállt föl s követeltem őt visza Istentől. És ime föltekintve szörnyű önkivületemből, az oltár fölött a tövissel koronázott Üdvözítő bánatos arcát láttam rám tekinteni félig nyílt ajakkal, hulló vércsöppök től ázott homlokával s fájdalmas tekintete mint valami vakító vilámsugár érte, elsőtétült lelkemet.

"Vajjon nem tudsz-e érettem szenvedni", hallottam szívemben szavát, ...

Kiürítéd-e fenéig a fájdalmak kelyhét mint én, jött-e ajkamra zugolódás?

Elhagyta nehéz tusában, kiket barátimnak nevezék, Nem tudtad te ezt, hogy vakon bízál az emberben, kinek szíve tévován

az ősszel akár 50 holdat is átenged a kiskertek céljaira. Ebből aztán jut majd minden kinek elég nagy darab.

A szétosztás eredményeinket közölhetjük, hogy a tornakert és Havranek kert, valamint az u. n. Váralja-terület összes parcelláira volt jelentkező, a Szeder utcai közel levő rétből azonban még van néhány szabad parcella, a sörház feletti csatornapartból pedig még számos darabnak nincsen gazdája.

Ezekre a területekre tehát még lehet jelentkezni nagyszombaton délelőtt 9-12-ig és husvét másnapján d. e. 11-12-ig. Ugyanekkor a magokat is átvethetik, akik míg el nem vitték volna.

A helyszínen való kiosztásra vonstkozólag az érdekeltek figyelmébe ajánljuk, hogy a kitűzött időben pontosan jelenjenek meg és parcellájuk megjelölésére mindenki vigyen magával 4 drb. karót.

A helyszínen való kijelölés kedvezt idő esetén a következő sorrendben történik:

kedden d. e. 7 órákor a Havranek kert, d. u. 2 " " Sörház feletti terület, d. u. 3 " " Szederkert temető mögötti terület, csütörtökön d. u. 2 órákor a váraljai mindset terület.

M-g kell jegyeznünk, hogy kedvezőtlen idő esetén a kijelölés elmarad és minden terület parcellázása egy-egy nappal eltolódik.

ingadozik, mint a mező-gyenge fűszála.

Emeld rám elhomályosult szemedet. Bennem meggyugvás talad szomorú szíved. Jöjj hozzám, borulj vérszívemre, az én szerelmem örök hűsége változatlan mélysége mérhetetlen.

És most főtisztelendő anyám — végző Angela szavait a meghatott tan hallgató főnöknőhöz — mondja, mehetek e én innen, hová Uram és Üdvözítőm szava hívott, boldogíthat e engem a földi szerelem, mikor égi jegyesem szentséges szent szerelme után szomjazom? — Maradjon kedves gyermekem — felelt a várokozó leánynak, szép fejére téve áldóan kezét, — ön a miénk marad, az Ur Jézus nekünk hagyja, angyalszép lelke a mi házukat fogja ékesíteni. Maradjon ön örökre Angela, az ég leánya.

Kezét csókra nyújtja lelki gyermekének, kinek arca e pillanatban valóban olyan volt, mint egy angyal: szép fehér homlok a köré glóriát font a lenyugvó napsgár sóját ruháját ragyogóvá tette a vörösen izzó napfény s a mimt ott állt a szeretetreméltó anyja előtt, egész lénye, ifju szép alakja kisugárzta lelkeinek magasztos főltségét: a megnyugvást és a szent békét, melyet tisztá szíve csak e csöndes falak között tudott örökre föltálni.

A rokkantak önmagukról.

Hogyan képzelik jövőjük biztosítását. Egy Hindenburg-rokkant hozzászólása.

A rokkantkérdés belekerült az országos érdeklődés központjába. A megoldás módozatairól most tanácskoznak az illetékes helyen, politikusok és közéleti nagyságok szóban és írásban vitatják meg azokat a feladatokat, amelyeknek megvalósítása elérkezett. Száz meg száz terv, idea van felszínen, azonban ezekhez még maguk a rokkantak sem szóítottak hozzá.

A rokkantak baját legjobban az ismeri, aki maga is rokkant. A kérdést meg sem lehet oldani addig, míg a rokkantak panaszaikat, sérelmeit, vágyait meg nem ismerjük. Hadd mondják el a csontok, béna vitétek: mi fáj nekik!

Az intenciót úgy látszik, maguk a rokkantak is kezdik megérteni. Az ország minden részéből érkeznek levelek, a rokkantak nagy árkusokat írnak tele sokszor okos, sokszor bizarr gondolatokkal.

Bence Gyula, Hindenburg ezredbeli rokkant érvező a következőképp írja:

— A rokkantitá vált katoná saját keresetéből, de meg ha van is kevés vagyona, abból, hogy az fenn is maradjon, megélni nem tud. Hogy itt segíteni kell, azt mindenki tudja és belátja. Ez ügy rendezése nehéz, nagy feladat. Segíteni az állam, a társadalom hivatott, kiért munkaképtelenné lettünk. A háború alatt sok, főleg nagy embereket hallottunk ez ügyszóhoz hozzászólni, kik, ha komolyan is, de egyesek nem helyesen foglalkoztak vele.

— A nagyobb feladat az államé,

de szükséges, hogy a rokkantak segítségére mások is legyenek, kik így az államnak is segítenek. Ezek lehetnek első sorban a vármegyék, melyek saját területükön és hatáskörükben nagy segítséget fejthetnek ki. Városok és községeknek is szükséges, hogy ebben kötelességet lássanak, mert ismerhetik rokkantjaik viszonyait, igen üdvösen lehetnek segítségükre, hogy alkalmazást adnak a rokkantaknak; arra azonban ügyelni kell, nehogy sok munkára és kevés fizetéssel, szóval, üzletileg használják ki őket. Papok, magánosok adományokkal, alapítványokkal kell, hogy hozzájáruljanak az ügy rendezéséhez. A társadalom minden rétege és egyéne tartsa kötelességének, hogy segíteni kell, ha különbözőképp is, de rójjá le mindenki kötelességét.

— A rokkantaknál a nősülési kérdés sem olyan egyszerű, mint azt sokan elképzelik. Ma még ott tartunk, hogy ha egy súlyosabb rokkant feleséget kapott, erről az újságok is írják. Adjon a rokkant feleségének az állam hozományt, melynek alapul szolgálhat a rokkantsági százalék. Ha egy százelekre 100 koronát adnának, egy 50 százalékra megállapított pl. egykaru rokkant felesége 5000 koronát kapna (csak a legénységi állományra gondolok). Azzal is sokat lehetne segíteni az ügyön, ha a női állásoknál az alkalmazott nő férjes lehet és az állások betöltésénél feltűnően előnyben részesítenék, kinek rokkant férje van.

HIREK.

— Husvét a székesegyházban. Husvét első ünnepén az ünnepélyes szentmise, a székesegyházban reggel 9 órákor lesz. A pontifikálást a vároosi papság segédletével dr. Prohászka Ottokár megyéspüspök végzi. Ugyancsak ő tartja a szent beszédet is, s az az ünnepélyes szent mise alatt az evangelium eléneklése után lesz.

— Kérem. Az iparostanulókat is el akarom vezetni nagyszombaton este 6 órákor a székesegyházban megtartandó feltámadási körmenetre. Kérem tehát az iparos mestereket, hogy itthon levő róm.

kath. vallású tanulóikat a körmeneten leendő részvételre fél hatra az ipariskolába küldeni szíveskedjenek. Az ipariskolai igazgató.

— Trafikreform. Többször szóváltatták azt a képtelen és minden tekintetben türethetetlen helyzetet, amely a trafikiosztásnál történni szokott. Mikor a trafik megérkezik és kiosztásra kerül, a katonaság valamennyi elárúsító helyet megrohanja, készütségi fedezet mellett összevásárolja az összes trafikot és civilt egyáltalában nem engednek be. A katonák ezután zugtrafikokat nyitnak és drágán tovább adják a dohányt, no meg a falukra is kiliferálják. E képtelen helyzetben Súly Lajos rendőrfőkapitány segíteni akar és egy tervezetet készített, amely a mostani anomáliákon segít. A ter.

Az „**ARPAD-FÜRDŐ R.-T.**“ gőzfürdője a további intézkedésig f. hó 8-án, 9-én és 10-én egész nap nyitva.
Férfiak fürdési ideje: vasárnap és hétfőn egész nap. **Nők fürdési ideje:** kedden egész nap.
 A fürdő reggel 7-től déli 1 óráig, délután 2-től 6-ig van nyitva.

vezetet már be is mutatta a katonai állományprancsoknak és rövid idő alatt végleges megállapodásra lépnék. A megállapodást a rendőrkapitány a közönséggel ismertetni fogja.

Felnézés. Ipartestületünk elnöksége felkéri a testület tagjait, hogy a nagyszombati feltámadási körmenetre fél 6 órakor minél számban megjelenjen szíveskedjenek. Gyülekezés az ipartestületnél.

Hegyközségi ülés. Az öreghegy választmánya ülést tartott dr. Kövessy István elnökletével. A hegyközségi költségeloirányzatát elkészítették és folyó hó 15 én tartandó közgyűlés elé viszik. A költségeloirányzat a hegyközség fennállása óta első ízben emelkedik, s ennek indoka a háború által előidézett drágaság. A választmányból kilépnek: Bokor Lajos, id. Csapó István, dr. Kerekes Lajos, dr. Klauz György, Knittelhofier Károly, dr. Kövessy István, Kristó Károly és Szalczgruber József, ezek azonban újból megválaszthatók. A választó közgyűlés folyó hó 29 én délelőtt 10 órakor lesz a városház nagyeremben.

A hadifoglyoknak Oroszországgal való posta és távirtdafor galma. A napilapokban megjelent azzal a hírrel szemben, hogy Oroszországgal a hadifogoly posta és távirtdafor galma megszakadt, a posta-és távirtdavezérgazgatóság illetékes helyről arról értesít, hogy ebben a forgalomban fennakadás nem állott be, ennél fogva hadifoglyoknak Oroszországba postaküldemények és táviratok, úgy mint eddig, küldhetők.

A Székesfehérvári Vértés Vitéz szobrának emlékkönyve megjelent. Az a mozgalom, amely eddig a hadiárvának, özvegyek s rakkantaknak 60.000 koronát jövedelmezett, megérdemli, hogy a megye mozzanatait s ünnepeit is megörökítsék, de maga a fizet. melyet koronájával árusítanak szintén ezt a hadi jótékony célt szolgálja. Az emlékkönyvet Lauchmann Gyula és Vértés József szerkesztették. A közleményeket a szerkesztőkön kívül Prohászka Ottokár dr. megyéspüspök, Széchenyi Viktor gróf főispán, Szögyény-Narich Julia alapítványi hölgy és Lydia Döme földbirtokos, a szobor nagylelkű adományozója írták. A könyvben 6 kép és több fascimil is van és felölteli a szobor megalapításának és ünnepségeinek egész történetét, és közli a szobor mellett elhangzott beszédek is. Végül pedig az adományozók névsorát adja közre. Ára 1 korona s amig könyvforgamba kerül, a kereskedelmi társulat titkári hivatalában is kapható.

Rokkantak a vasut szolgálatában. A Magyar Mérnök és Építész-Egylet közlőnye figyelmeztet arra, hogy a vasúti forgalmi szolgálat némely ágában nemcsak feltábu, hanem félkaru rokkantak is igen jól alkalmazhatók lehetnek. Így például még a blokk kezelését is elvégezheti egy félkaru rokkant, a blokksekényre nem nehez ráserelni, amely egy drótvezetékből és kényvezetékkel is így lehetővé teszi a blokkbillentyűnek lábbal való lenyomását. A kísérlet megmutatta, hogy a félkaru rokkant nemcsak egyszerű blokkállomások kezelésére alkalmazható, hanem még a

mezőnyös váltóforony kezelését is el tudja végezni. Amellett teljesen mindegy, hogy a rokkantnak jobb vagy balkeze hiányzik. A blokkvezetőnek telefonálni is kell és azt — ha szabad kezével az üzemetel le akarja írni — úgy teljesíti, hogy a telefonkagylót egy acélfatörtyöl a fejre erősíti. Jelzőallítóknak félkaruak minden nehézség nélkül alkalmazhatók. Igen kívánatos volna, ha a Máv. és a Dv. ezirányban kísérleteket tenne; erre alkalmas félkaru rokkantakat szívesen bocsát rendelkezésre a rokkant intézet.

Az öngyilkos Odescalchi Mackensen huszár volt. A tegnapi lapok hozták a hírt, hogy Odescalchi Jenő Zoárd herceg, szabadsmegei nagybirtokán, ahol több katonai ipartelepe volt, öngyilkosságot követett el. Az öngyilkos herceg a székesfehérvári 10. huszárezrednek volt tartalékos főhadnagya. s a háború kitörése után a szerb frontra került, s ott az elpusztított vártelek megműve lésével volt megbízva. Öngyilkos ségának okát még homály fedti.

Nincs kenyé a vasuti vendéglőkben. Az országos közlelmezési hivatal beíltotta, hogy a vasut vendéglőkben az utasoknak az ételhez kenyeret adjanak. Tehát a vasuti vendéglőkben ezentul még kenyérgyeg ellenében sem lehet kenyeret kapni. A rendelet indoklása az, hogy az utazó közönség valahol be van jelentve ellátásra s így a kenyéradagját, ha a vonaton is kenyérhez juthatna, kétszer kapná meg. Legokosabb tehát, hogy azok, akik rövidebb utat tesznek, hazulról visznek magukkal kenyeret.

Rövid hírek.
A laskavég áldozata. Zangvel Gerson gyergyószentmiklósi menekült kereskedő a laskavég géppel foglalatokodott, a gép elkapta kezét s ujjait összeroncso lta. Beszállították szent György kórházba.

Gyermekszerecséltenség. Homoki Antal várpalotai 11 éves fiúcskának jobbkezét a rosta gép összeroncso lta s súlyos sérüléseivel a Szent György kórházba szállították be.

Gyógyszerárjog átruházás. A belügyminiszter az Imrich gyógy szertár jogát Orgou Sándor gyógy szertárra ruházta át.

Cukor érkezett. A város közlelmezésének 10 métermáza cukor érkezett.

Detektív kinevezés. Pálfi Lajos közlelmezési ellenőrt a polgármester detektívve nevezte ki.

Szalonna és hár. F. hó 6.án és 7-én délelőttönként szalonna és hár elárúsítás a városi sertések ből Marschall Nándornál, Kossuth utca.

Kocsist keresnek a székesfehérvári vendéglősök és kávéosok szikvizgyár részvénytársasága Palota utcai gyárába. Jelentkezni a gyárban az üzemigazgatónál lehet mindennap.

Szeplő, májfolt, pörösenés arctisztáltság ápolására biztos hatást szer a „Korona tejkrem” (ezelőtt Crème de Laktelme), mely párszori használat után az arcot bárszínűvé vá és hófehérré teszi. Egy kis tégely 1.20 K. Nagytégely 2. K. Kapható Szűts Róbert gyógy szertáránál.

Köhögés ellen kitünően bevált, háziszser a Störk-pasztila. Egy doboz ára 60 filler. Kapható Szűts Róbert király-téri gyógy szertárban.

APRÓHIRDETÉSEK.

Árpád-utca 2. sz. alatti ház szabadkézből eladó. Tudakozódni ugyanott lehet.

Árpszalma nagyobb mennyiségű és takarmányrépa eladó, Zámoly-utca 42.

Használt, de jókarban levő boroshordók, ugyszintén egy tötő nélküli 6 hektos régi hordó eladó. Tudakozódni lehet Palota-u. 2. sz.

Egy háromszobás lakás azonnal kiadó, egy lusztház s egy csirkeketrec eladó. Budai ut 14.

Sósosí dűlőben egy buzaöld eladó. Tudakozni lehet Szerder-utca 59.

Egy borjas tehén eladó, Csutora utca 27. szám.

Két darab új befelé nyíló ablak, felvasalva, 220 magas és több kisebb nagyobb ablak, beton kanális modelék és egy újabb divatú ágy eladó. Lakatos u. 16.

100 éves szalongramitura eladó, Budai ut 14.

Egy borjas tehén eladó, Csutora-utca 19. szám.

Egy levágni való tehén eladó, Széchenyi utca 94. sz. alatt.

Százaz lépét, borkövet és viasz- veszek a legmagasabb árban: Berényi Károly, Osz utca 26.

Férfi szabó állandó alkalmazást nyer. Tanulóányok fizetésel felvétetnek. Rehorska kelmefestő vegyíztitő gyárában Tobak u. 21.

Keresek két új pincér tanuló nak Rédei vendéglős Kossuth u.

Egy tanuló vagy mindenese fiu felvéteték, Pete műterem.

Napszamos munkára évi rendszeres fizetés és magas jutalék mellett megbízható, idősebb embert keresnek. Jelentkezni mindennap déli 12-től 2-ig lehet Széchenyi-utca 26. sz. a.

Orlási ribizke és bötermő málnatövek, biborpiros szászorszép, eper- és nejelejs palánta kapható Széchenyi-utca 26. sz. a.

Több teljesen jókarban levő vaskálha eladó. Széchenyi utca 26. szám alatt.

Megbízható fuvaros évi 5000 (öt ezer) korona biztos keresettel alkalmazást nyerhet. Jelentkezni mindennap déli 12-től 2-ig lehet Széchenyi-u. 26 sz. a.

Kis mindenese fiut felvesz az Egyházmegyei Könyvnyomda, Szt. István-tér 1. sz.

IZIÉSES és DIVATOS GYERMEK-RUHÁK
pepita és más színben jutányos árban kapható:
Reiner Növéréknél,
Kossuth-utca 8. szám.

Uránia színház.
Vasárnap, április 8-án:
Vicza a neveloben.
Főszereplő:
Asta Nielsen.
[Husvéthétfőn:
(Egynapos műsor)
Legboldogabb asszony
és
Szerelmi próba.
:: Nordisk műsor. ::

Alkalmas könyv-ajándékok.
a Szociális Missziótársulat kiadásában megjelent:
Prohászka püspök: „Elmélkedések az Evangéliumról” című műnek bővített és 10 kisalok kötetre osztott kiadása.
1. Rórate coeli vászonkötésben 2— K.
2. Gloria in Exelsis vászonkötésben 2— K.
3. Jordán partjától Tábor-hegyig 3— K.
4. Táborhegytől Bethániáig 2:20 K.
5. Bethániától a Golgotháig 2— K.
6. A keresztfa alatt 2— K.
7. A feltámadott nyomában 2:40 K.
8. A Szépszeretet Anyja 2— K.
9. A pünkösdi lélek 1:60 K.
10. A tulvilág tornácaiban 1:40 K.
Januártól kezdődőleg tekintettel a felemelt nyomdaárakra könyveink árát 20 százalékkal felemljük.
Itt jelent meg Foerster tanár alant felsorolt 2 világhírű műve:
Az élet művészete köve 4:40 K.
" " " " füzve 3— K.
" " " " jellem 3:20 K.
" " " " köve 4:50 K.
Kapható a Szociális Missziótársulat kiadóhivatalában (V. Gizella tér 3.) és minden nagyobb könyvkereskedésben.

LEGDIVATOSABB NŐI ÉS LÁNYKA SELYEM- és SZALMAKALAPOK.
ÚJDONSÁG kalaptoklak, virágok és szallagokban.
Nagy választék blousokban!
Bőr és sárcipők olcsó árban kaphatók: Kovács Antalnál, Városház-tér.